

Kapka

ZPRÁVY ZAJÍMAVOSTI NOVINKY INFORMACE

Úvodní slovo generálního ředitele

Vážení spolupracovníci, čtenáři Kapky,

do rukou se Vám dostává další vydání našeho podnikového časopisu v období, kdy jsou známy ekonomické výsledky 1. pololetí roku. Ty byly pozitivně ovlivněny odběry povrchové vody ve vazbě na extrémní klimatické podmínky na začátku a konci hodnoceného období. V oblasti investic, zejména pak pokud jde o stavby realizované výhradně na vrub vlastních zdrojů, zůstává na 2. pololetí tohoto roku k realizaci ročního záměru velký objem investic stavebního charakteru. Také větší část ročně plánovaného objemu oprav připadá na druhou polovinu roku, a proto je tedy nutné těmto ukazatelům věnovat stálou pozornost.

Stav pohledávek a závazků je stabilizovaný, dochází ke snižování zadluženosti, a podnik disponuje dostatkem finančních prostředků a vysokou likviditou.

Dosažené výsledky za 1. pololetí potvrzují předpoklad plnění všech rozhodujících ukazatelů rozpočtu a současně dávají i mírně optimistickou prognózu splnění ukazatelů meziročních trendů stanovených zakladatelem. Výsledky za 1. pololetí roku 2006 mohou tedy hodnotit jako dobré.

Doufám, že jste si všichni během letní dovolené odpočali a do nových pracovních povinností a plnění dalších úkolů načerpali dostatek sil. Ty nás čekají také v nejlépe sledované oblasti protipovodňových opatření. V současnosti je připravován na Ministerstvu zemědělství nový dotační program s názvem „Podpora prevence před povodněmi II“ – 129 120, který bude mít čtyři podprogramy:

- protipovodňová opatření s retencí
- protipovodňová opatření podél vodních toků
- zvyšování bezpečnosti vodních děl
- stanovování záplavových území

Na závěr mi dovoluji, abych Vás všechny pozval na Den otevřených dveří na vodním díle Morávka, který pořádá náš podnik u příležitosti 40 let provozu této přehrady, dne 28. 10. 2006 a také se těším na setkání se všemi zaměstnanci státního podniku Povodí Odry na vánočním večírku tentokrát v Hradci nad Moravicí.

Ing. Pavel Schneider
generální ředitel

V tomto čísle naleznete:

- Ekonomické výsledky za 1. pololetí 2006
- Kaprun 2005
- Hájená území
- Přehrady ve světě – 22. celosvětový kongres ICOLD
- Sportovní hry Hradec Králové
- Naučná stezka „Prameny Morávky“

Úvodní slovo redakce

Vážení spolupracovníci, příznivci naší Kapky, věříme, že jste strávili příjemnou dovolenou a jste dostatečně odpočati. Léto sice skončilo, ale nadcházející podzim také má své kouzlo a může přinést mnoho zážitků při toulkách krásně zbarvenou přírodou. Připravili jsme pro Vás další vydání našeho informačního časopisu a přejeme Vám příjemné čtení.

Redakce Kapky

Výsledky hospodaření za 1. pololetí 2006

Za 1. pololetí roku 2006 bylo dosaženo hospodářského výsledku ve výši 48 483 tis. Kč, což představuje minimální odchytku od plánované hodnoty. Mírné přeplnění zisku o 199 tis. Kč je dáno nepatrně vyšším překročením plánovaných výnosů oproti překročení v oblasti nákladů.

Překročení výnosů v celkové výši 8 033 tis. Kč je dáno zejména tržbami za povrchovou vodu, které jsou oproti plánu vyšší o 2 707 tis. Kč. Vývoj zpoplatněných odběrů byl v jednotlivých měsících hodnoceného období velmi rozkolísaný, a to vlivem extrémních klimatických podmínek (mrazivá a dlouhá zima na počátku roku a extrémně vysoké teploty na konci pololetí), které ovlivňovaly zejména odběry v oblasti průmyslu. K překročení došlo rovněž v tržbách za výrobu elektrické energie (+ 798 tis. Kč) a za prodej ryb (+283 tis. Kč). Překročení ostatních provozních výnosů bylo ovlivněno zejména tržbami na prodaný nepotřebný majetek (+ 882 tis. Kč), fakturací vícenákladů souvisejících s vadnou projektovou dokumentací (+ 1 890 tis. Kč) a neplánovanou úhradou odespané pohledávky (+1 726 tis. Kč).

Překročení v nákladech o 7 834 tis. Kč se odehrává ve sféře spotřebovaných nákupů (+2 509 tis. Kč), ve službách (+3 108 tis. Kč) a v ostatních provozních nákladech (+1 980 tis. Kč). Co se týče spotřebovaných nákupů, zde hraje klíčovou roli růst cen PHM a energií. Na překročení ve službách se podílí hlavně opravy (+ 2 164 tis. Kč), což lze hodnotit pozitivně a tento vývoj je v souladu s dlouhodobým cílem podniku rozvíjet péči o svěřený majetek. V ostatních provozních nákladech se promítají zůstatkové ceny prodaného majetku, což bylo plně (se ziskem) pokryto překročením v oblasti ostatních provozních výnosů.

Co se týče ukazatele přidané hodnoty, ten sice nebyl splněn o částku 1 795 tis. Kč, ale je tomu tak v důsledku překročení plánované hodnoty oprav. Při vyloučení tohoto vlivu byl ukazatel sledovaný zakladatelem (tj. přidaná hodnota modifikovaná) splněn s nepatrným překročením o 369 tis. Kč.

V oblasti aktiv a pasiv došlo od počátku roku k nárůstu o 42 880 tis. Kč.

Objem stálých aktiv se snížil o 19 810 tis. Kč tím, že úbytek ve formě odpisů stávajícího majetku ve sledovaném období byl v souhrnu vyšší než přírůstek z titulu realizace investic z vlastních zdrojů. Pomalý postup v oblasti realizace stavebních investic byl způsoben nepříznivým průběhem zimního a jarního období a rovněž neplněním plánovaných předpokládaných objemů.

V oblasti oběžných aktiv došlo k nárůstu o 63 256 tis. Kč, a to zejména v krátkodobém finančním majetku. Poměrně vysoký stav finančních prostředků je sice z části ovlivněn účelově vázanými prostředky, jako např. účet FKSP, složené peněžité kauce dodavatelů staveb, dotace poskytnuté městem Ostrava na protipovodňová opatření, apod., ale zejména je způsoben nedostatečně dynamickým průběhem realizace oprav a hlavně investic z vlastních zdrojů.

V pasivech se zvýšení týká pouze sféry vlastních zdrojů (+ 44 595 tis. Kč), která byla ovlivněna vysokou tvorbou zisku a snížením stavu FKSP a fondu odměn, čerpaných v souladu s kolektivní smlouvou a vnitropodnikovými předpisy.

V oblasti cizích zdrojů došlo ke snížení celkové zadluženosti, především ve sféře dlouhodobých závazků v důsledku realizace splátky NFV Slezská Harta a splátky úvěrů.

Závěrem lze konstatovat, že ukazatele zisku a modifikované přidané hodnoty byly ve sledovaném období splněny. Stav pohledávek i závazků je stabilizovaný, dochází ke snižování zadluženosti a podnik disponuje dostatkem finančních prostředků.

Za pozitivní však nelze považovat vývoj v oblasti investic, kde bylo celkem realizováno pouze 36,78% ročního plánu. Jde zejména o stavby z vlastních zdrojů, kde zůstává na 2. pololetí k realizaci velký objem těchto prací. Vzhledem k tomu, že i v opravách připadá větší část ročně plánovaného objemu právě na 2. pololetí, je zřejmé, že v této oblasti půjde o velmi náročné období.

Ing. Petr Kučera
ekonomický ředitel

Porada odborných ředitelů

V úterý 22. srpna 2006 se v zasedací místnosti správy podniku konala porada pracovníků Ministerstva zemědělství ČR s odbornými řediteli státních podniků Povodí, Lesů ČR a Zemědělské vodohospodářské správy.

Tyto porady se konají pravidelně třikrát ročně, střídavě v jednotlivých podnicích a na ministerstvu a slouží ke konzultaci a koordinaci úkolů, které před podniky i ministerstvem v oblasti vodního hospodářství stojí.

Porady svolává a řídí náměstek ministra zemědělství pro vodní hospodářství RNDr. Pavel Punčochář, CSc. a zúčastňují se jich kromě odborných ředitelů z vyjmenovaných podniků také ředitelé odborů úseku vodního hospodářství ministerstva, případně další přizvané osoby podle projednávaného programu.

Tentokrát připadla organizační příprava porady na náš podnik. V úvodu přivítal všechny přítomné generální ředitel Ing. Pavel Schneider, poté již se rozběhl naplno plánovaný program jednání.

O hladký průběh porady i technické zázemí se postarali příslušní zaměstnanci našeho podniku. Oběd i občerstvení v průběhu jednání zajistili pracovníci Eurestu. Závěrečné poděkování přítomných za vzorné organizační zajištění porady tak patřilo všem, kteří se na přípravě této akce podíleli.

Ing. Čestmír Vlček
obchodní a personální ředitel

Na přelomu května a června loňského roku se v rakouském Kaprunu konal mezinárodní seminář „Dam Surveillance Practise“. Jeho náplní jak už z názvu vyplývá bylo sledování přehrad a to včetně praktického procvičení základních praktik při této činnosti. Seminář pořádal rakouský přehradní výbor ATCOLD a zúčastnilo se jej 31 účastníků z 16 zemí.

Program semináře začínal blokem přednášek, v jejichž závěru jsme byli teoreticky seznámeni s přehradou Durlassboden. Druhý den následovalo praktické provádění měření na této sypané hrázi a to včetně vyhodnocení, nezbytné diskuze a prezentace výsledků. Stejný scénář byl zvolen pro přehrady Mooser a Drossen. Celý seminář byl ukončen po čtyřech dnech prezentací zástupců jednotlivých zemí o systému sledování bezpečnosti přehrad v domovské zemi.

Přehrada Durlassboden je jedna z mála sypaných přehrad v Rakousku. Je 83 m vysoká s vnitřním jílovitým těsněním. Jejím hlavním účelem je energetické využití. Pod hrázi je elektrárna o výkonu 25 MW. Zajímavostí je, že přehrada je v pravém zavázání založena na starém sesuvu jehož horní okraj „ujel“ v minulosti o cca 150 m do údolí. Podobné složité podmínky jsou i v další části podloží hráze. Nachází se zde cca 65 m mocná vrstva silně propustných šterkopísků, kterou bylo nutno přetnout injekční clonou. Pro snížení vztlaku na patu hráze je zde vybudován systém 6 –ti odvodňovacích studen s měřením výtoku z každé z nich. Celkový průsak se pohybuje do 60 l.s-1. Zavázání do sesuvu je kontrolováno průzkumnou štolou s měřením deformací.

Přehrady Mooser a Drossen tvoří jednu hráz pro jezero Mooserboden. Obě hráze jsou vyklenuté, nicméně Drossen je čistokrevná 112 m vysoká klenbová hráz s dvojitou křivostí zatímco Mooser je 107 m vysoká tížní betonová hráz. Je-

jich využití je opět zejména energetické. Spolu s přehradou Limberk, která je na toku níže, tvoří přečerpávací elektrárnu o výkonu 112 MW. Dále je odtud vedeno potrubí na elektrárnu Kaprun, kde je instalovaný výkon 220 MW. Průměrná roční výroba je zde 486 GWh, z čehož zimní produkce tvoří 386 MWh.

Celý seminář byl velice zajímavý a to nejen nádherným prostředím Kaprunu. Neobvyklý a velice přínosný byl systém vedení semináře. Po jednom dni přednášek jsme byli rozděleni do 5 skupin, které měly za úkol provést ucelenou část z celého měření. Tím to ovšem nekončilo. Měření bylo nutno vyhodnotit a přijmout z něj nějaký závěr, který bylo nutno prezentovat před celým fórem účastníků semináře. A to byl jeden z hlavních momentů celé akce. V naší skupině byla zástupkyně výrobce snímačů z Portugalska, zástupci provozovatele přehrad z Kanady a Švýcarska, servisní firmy pro měření z Německa, zástupce z ministerstva pro vodní hospodářství z Nepálu a pracovník laboratoří vodohospodářského výzkumu z Německa. A teď se dohodněte! Nicméně po několika hodinové debatě se povedlo. Dalším pro mne neobvyklým faktem byla otevřenost v otázce naměřených hodnot a skutečností. Den před prohlídkou díla a samotným měřením nám byla poskytnuta v přehledné formě kompletní dokumentace hráze včetně výsledků měření za poslední období. Systém sledování bezpečnosti přehrad je v Rakousku v leccems odlišný. Např. už v tom, že provozují své přehrady bez stálé obsluhy tedy bez hrázných. Systémy kontroly jsou propracovanější a důslednější, ale pokud porovnáme odbornou úroveň u nás a v zahraničí, nemáme se na co stydět.

Ing. František Glac
TBD – Provozní odbor

■ Pohled na hráz Durlassboden a starý sesuv v pravém zavázání

■ Pohled na hráz Drossen z přehrady Limberk

Hájená území

V poslední době se v médiích objevují informace o lokalitách vhodných pro akumulaci povrchových vod – dříve tzv. výhledových vodních nádrží – a polemizuje se o jejich potřebnosti a významu. Odbor vodohospodářských koncepcí a informací se již od loňského roku zabývá činnostmi spojenými s aktualizací seznamu těchto lokalit a nyní bychom Vás chtěli informovat o této problematice.

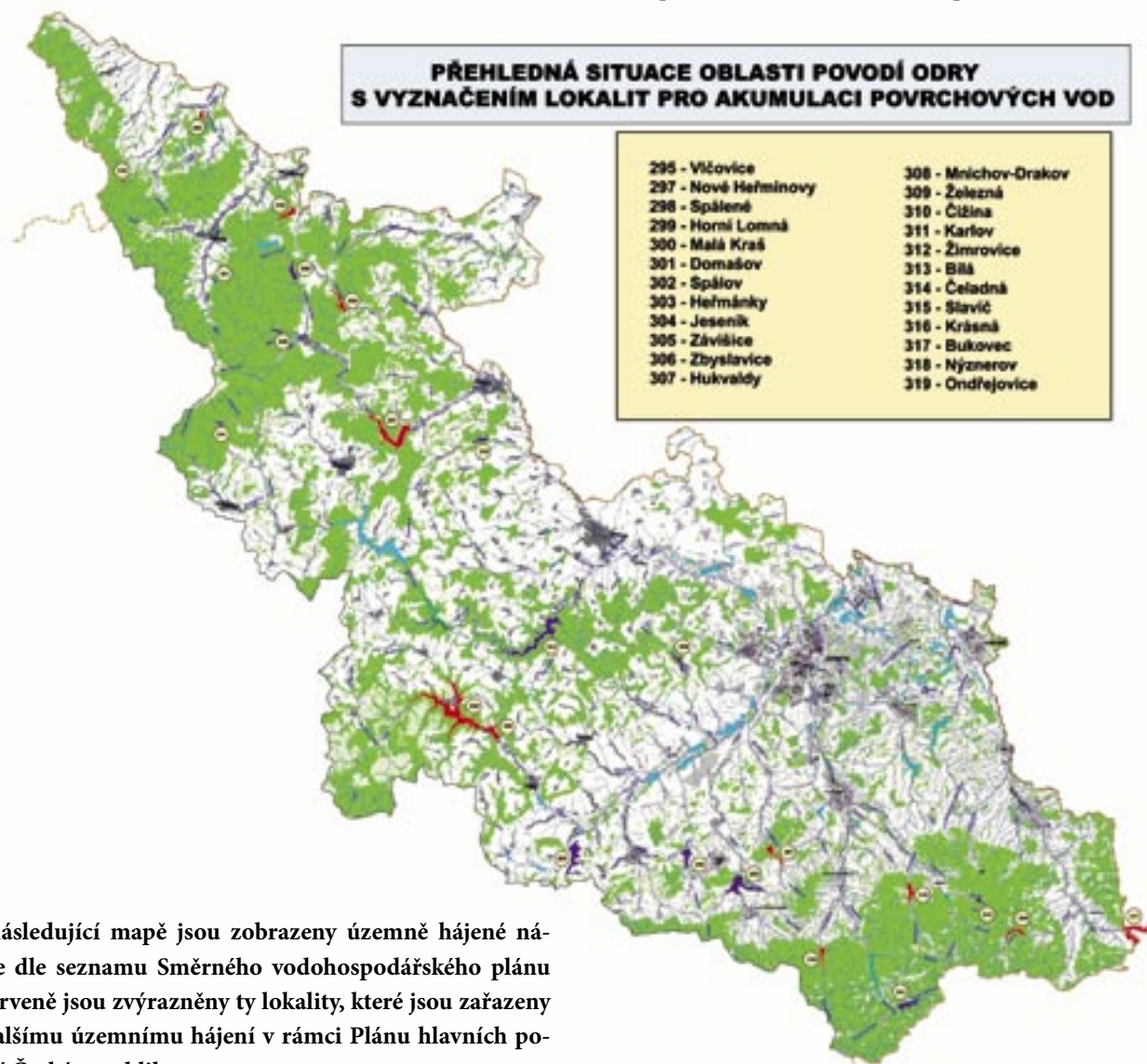
Výhledové vodní nádrže jsou prostory, které jsou pro možnou výstavbu nádrže nenahraditelné z důvodů morfologických (úzká soutěska a nad ní rozšířené údolí s větším objemem), hydrologických (dostatečný průtok vody v toku pro zásobní funkci nebo větší ovládané povodí pro ovlivnění povodní), geologických (vhodné či přijatelné podmínky pro umístění a založení hráze), geografických (lokalita leží nad většími sídly, je jedinou ve větším území) a podobně. Velice cenná je kombinace výše uvedených charakteristik. Jde v podstatě o jediná místa, kde lze efektivně zřídít akumulaci vody, ať už s jakýmkoli účelem. Územní hájení těchto vybraných prostor možné akumulace vod vychází ze Směrného

vodohospodářského plánu ČR a z platných územních plánů sídelních útvarů (velkých územních celků, obcí).

Podle Směrného vodohospodářského plánu ČR (seznamu z roku 1988) bylo v našem povodí Odry územně hájeno 25 výhledových nádrží, dalších 21 lokalit bylo pouze evidováno jako další prostory pro případnou výstavbu vodní nádrže. Do současnosti byla z těchto nádrží realizována Slezská Harta na řece Moravici.

Postupným vývojem názorů na územní hájení výhledových nádrží a rovněž v důsledku změn po roce 1989, a to jak společenských, tak ve vodním hospodářství (výrazný pokles spotřeby vody), došlo k redukci počtu hájených lokalit a ve zpracovaném dokumentu Směrného vodohospodářského plánu „Vodohospodářský sborník 1995“ již bylo navrženo k hájení v našem povodí Odry jen 6 lokalit.

Tyto lokality byly postupně zařazovány do územních plánů velkých územních celků a územních plánů obcí jako limity funkčního využití území s konkrétními podmínkami a omezeními pro činnosti v budoucích zátopách.

V následující mapě jsou zobrazeny územně hájené nádrže dle seznamu Směrného vodohospodářského plánu a červeně jsou zvýrazněny ty lokality, které jsou zařazeny k dalšímu územnímu hájení v rámci Plánu hlavních povodí České republiky.

V současné době probíhá ve vodním hospodářství proces plánování v oblasti vod, o kterém již bylo v předchozích číslech naší Kapky pojednááno. V rámci tohoto procesu je na národní úrovni zpracováván Plán hlavních povodí České republiky, který bude schválen na konci letošního roku a který nahradí v určitých částech Směrný vodohospodářský plán. Jednou z podstatných náplní tohoto Plánu hlavních povodí ČR je aktualizace seznamu výhledových nádrží, nyní označovaných termínem „lokality vhodné pro akumulaci povrchových vod“.

Práce na zhodnocení potřeby hájit lokality pro budoucí potřeby vodního hospodářství byly zahájeny Ministerstvem zemědělství v loňské roce. Náš odbor VHKI shromáždil veškeré dostupné podklady k jednotlivým lokalitám z původního seznamu a doporučil pro nás prioritní lokality k dalšímu hájení. Vycházeli jsme při tom z poznatků a zkušeností správce vodních toků, například co se týká potřeb zvýšení ochrany před povodněmi v jednotlivých dílčích povodích. Dále byla jako podklad využita studie o klimatické změně a jejím vlivu na průtoky v České republice, kterou zpracoval VÚV Praha.

Klimatická změna – známá též pod pojmem globální oteplování – bude podle současných vědeckých poznatků kromě jiného významně ovlivňovat též vodní režim na území České republiky. Předpokládá se pokles průměrných průtoků ve vodních tocích až o 40 % oproti současnému stavu. Bude docházet k výraznějším extrémům jak z hlediska povodní (častější výskyt, vyšší kulminace), tak sucha (delší období s minimem srážek a vysokými teplotami vzduchu). Proto je snahou vodohospodářů připravit se na tyto změny a jednou z možností, jak řešit předpokládaný nedostatek vody a častější výskyt povodní v budoucím období, je zajistit územní hájení lokalit a neznemožnit tak možnou výstavbu vodních nádrží budoucím generacím.

Pro další rozhodování o lokalitách byl následně sestaven expertní tým ze zástupců ministerstev, vysokých škol, státních pod-

niků Povodí a krajů, který na svých jednáních (u nás v lednu 2006) analyzoval jednotlivé lokality a podle kritérií navrhoval lokality k dalšímu hájení v rámci Plánu hlavních povodí ČR.

V naší oblasti povodí Odry je nyní v rámci Plánu hlavních povodí ČR navrženo k dalšímu hájení 12 lokalit (9 lokalit je situováno v Moravskoslezském a 3 v Olomouckém kraji):

v dílčím povodí Odry

Spálov a Heřmánky na řece Odře, Hukvaldy na Ondřejnici

v dílčím povodí Opavy

Nové Heřminovy na řece Opavě a Spálené na Opavici

v dílčím povodí Ostravice

Krásná na Mohelnici a Čeladná na Čeladence

v dílčím povodí Olše

Horní Lomná na Lomné a Bukovec na Olši

v povodí okrajových přítoků Odry

Malá Kraš na Černém potoce, Nýznerov na Stříbrném potoce a Ondřejovice na Javorné.

Náš pohled na potřebnost hájení lokalit vhodných pro akumulaci vod je takový, že se jedná o strategické záležitosti pro příští generace, vybrané lokality představují nenahraditelný vodohospodářský fenomén, jde o potenciální přírodní bohatství, v budoucnu se bude jednat o veřejný zájem společnosti. Je nutné také uvést, že hájení výhledových lokalit není v rozporu se zájmy sledovanými ochranou přírody a krajiny, jak je mnohdy ekology argumentováno, neboť omezení funkčního využití území v prostoru zátopy budoucí nádrže podporuje ochranu přírody a snižuje zde působení negativních vlivů lidské činnosti.

Ing. Lukáš Pavlas
Odbor VHKI

Oblast povodí Odry								
Číslo	Název lokality	Vodní tok	ČHP	Plocha povodí (km ²)	Celkový objem (mil. m ³)	Plocha zátopy (ha)	Kóta (m n. m)	Kód kraje
297	Nové Heřminovy	Opava	2-02-01-031	281.2	100.5	494.0	419.2	MS
298	Spálené	Opavice	2-02-01-038	20.7	21.7	101.4	578.0	MS
299	Horní Lomná	Lomná	2-03-03-008	30.0	16.2	79.0	544.4	MS
300	Malá Kraš	Černý potok	2-04-04-056	57.8	1.5	18.0	273.8	OL
302	Spálov	Odra	2-01-01-032	318	285.0	830.0	435.0	MS
303	Heřmánky	Odra	2-01-01-036	359.8	24.2	180.6	351.0	MS
307	Hukvaldy	Ondřejnice	2-01-01-147	31.1	11.4	93.0	349.8	MS
314	Čeladná	Čeladenka	2-03-01-022	31.1	17.7	54.0	569.1	MS
316	Krásná	Mohelnice	2-03-01-049	34.0	14.3	75.0	523.2	MS
317	Bukovec	Olš	2-03-03-001	60.8	67.8	312.5	520.0	MS
318	Nýznerov	Stříbrný potok	2-04-04-042	8.8	1.3	9.4	560.2	OL
319	Ondřejovice	Javorná	2-04-04-093	10.9	24.8	102.0	475.0	OL

Vysvětlivky:

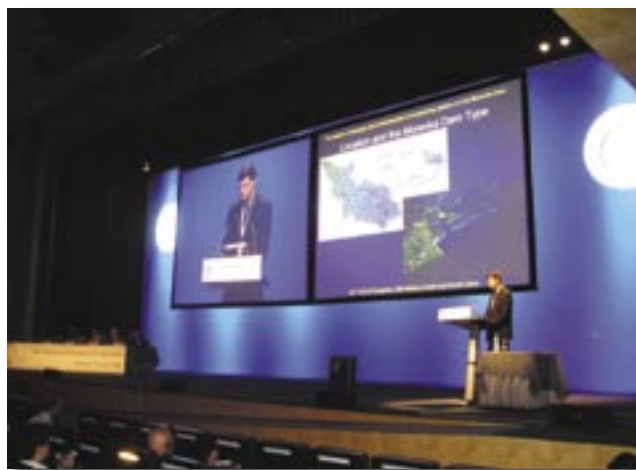
1. Číslo: pořadové číslo dle SVP č. 34 Vodní nádrže, přílohy 3/1
2. Celkový objem (Voc): celkový ovladatelný objem
3. Plocha zátopy (F): plocha zátopy při maximální výšce hladiny
4. Kóta: kóta maximální výšky hladiny M_{max}
5. Kód kraje: kódy všech krajů, kam zasahuje hráz i zátopa

Pro ty z vás, kteří se zabývají přehradami je zkratka ICOLD známá, pro ty ostatní znamená Celosvětovou komisi pro velké přehrady (The International Commission on Large Dams).

V seznamu tzv. velkých přehrad jsou zahrnuty ty, jejichž výška hráze přesahuje 15 m. ICOLD byl založen v roce 1928 a první kongres se konal roku 1933 ve švédském Stockholmu. Od té doby, s výjimkou období 2. Světové války, se konají kongresy pravidelně každé 3 roky. Z těch posledních to bylo roku 2000 v Pekingu a 2003 v Montrealu. V letošním roce bylo místo konání nám blíže a sice ve španělské Barceloně. Díky tomu nedosahovaly náklady na účast výše předchozích kongresů. Také proto byla česká výprava snad nejpočetnější v historii. Pokud počítám přímé účastníky kongresu, jednalo se o 8 osob vesměs úzce spojených s děním kolem přehrad u nás.

Kongresu předcházelo pravidelné každoroční, letos již 74. zasedání exekutivy, které se konalo nedaleko Barcelony od 15. do 18. 6 2006. Kromě jiného mělo toto zasedání za úkol stanovit náplň činnosti jednotlivých komisí ICOLD a zvolit prezidenta a vedení organizace. Na další 3 roky byl na tuto pozici zvolen profesor Luis Berga, předseda španělského přehradního výboru, kterého někteří z nás měli možnost poznat například z vedení odborné komise „Přehrady a povodně“.

Samotný 22. celosvětový kongres ICOLD probíhal v Katalánském kongresovém paláci v Barceloně od 19. do 23. 6. 2006 s tím, že mu 18.6. předcházelo symposium – Význam přehrad v 21. století. Program jednání kongresu byl velmi náročný. Svědčí o tom skutečnost, že byla, tak jako obvykle, projednávána 4 témata a celkový počet příspěvků přesahoval 250. Mezi těmito byly také 3 z České republiky. Jednání začínala každý den v 9:00 a končila v 18:30 a navíc mnohdy navazovala na další jednání odborných komisí. Počet delegátů z cca 85 zemí celého světa byl přes 1250. Jednotlivé prezentace měly rozdílnou úroveň od relativně nudných popisných informací mnohdy v úrovni skript vysoké školy až po velmi zajímavé detaily například týkající se stavu hrází v New Orleans, rozsahu jejich poškození během hurikánu Katrina v roce 2005 a postup oprav těchto hrází. Excelentní byla příprava prezentací ze strany Japonců. Stejně tak dokona-

lé bylo vystoupení čínské delegace s informacemi o stavu prací na největším hydroenergetickém díle světa – Three Gorges (Tři soutěsky). Trochu z jejich ostatních prezentací vyzařovala snaha zdůraznit, že staví největší, nelepší a nejpokrokovější vodní díla na světě. O spolupráci s odborníky a firmami z celého světa jaksi pomlčeli. Přes tuto skutečnost je faktem, že jsou v současnosti v Číně ve výstavbě nejvyšší světové přehrady – klenbová (292 m), rockfilová s návodním betonovým těsněním (233 m) a z válcovaného betonu (192 m). Dokonce i zástupci Ruska přiznali problémy a vážné poškození některých svých přehrad, byť se jednalo o záležitost více než 20 let starou. Mezi příspěvky, které generální zpravodaj vybral k prezentaci a následné diskusi v tématu „Bezpečnost sypaných přehrad“, byla také prezentace VD Morávka. Snad se mezi prezentovanými příspěvky neztratila.

Účast na kongresu osobně považuji za jedinečnou příležitost k seznámení se se stavem a trendy ve stavbě a provozu přehrad v celosvětovém měřítku. Jedinečná byla možnost na místě samém navázat kontakt s dodavateli technologie a měřicí techniky pro monitorování chování přehrad.

Myslím, že způsob a úroveň řízení a monitorování našich vodních děl v ničem podstatném nezaostává za světovým vývojem a v některých případech ho dokonce předstihuje.

Ing. Dalibor Kratochvíl
vedoucí provozního střediska – VD

Konec vítězného tažení křídlatek

Tímto zvoláním ohlásil pan Šrubař, 70-ti letý strážce přírody ze ZO ČSOP Kunčice pod Ondřejníkem, první pozitivní výsledky v boji proti tomuto odolnému škůdci biodiverzity. Na jejím šíření se v minulosti, tj. v 18. století, ve značné míře podílely i vodní toky: Frýdlantská Ondřejnice, Ostravice – směrem na východ a Tichávka, Lubina a Odra – směrem na západ.

Likvidace této invazní rostliny byla před 20 léty podnětem k založení základní organizace ČSOP v Kunčicích pod Ondřejníkem. „Zlikvidovat rostlinu a její rozvětvený kořenový systém tvořící mohutný polykormon jsme se snažili mnoho let různými doporučovanými způsoby, ale křídlátka, i když oslabena, rostla stále“. Takto komentuje pan Šrubař letitou snahu o stanovení účinného postupu k jejímu potlačení, který by se pozitivně prokázal v terénu.

Zpočátku to bylo kosení nadzemní biomasy, trhání a vykopávání kořenů, ale oslabená křídlátka rostla dále, i když se zastavilo její nekontrolované šíření. Kombinace mechanické a chemické likvidace pokračovalo v následujícím desetiletí. S přibývajícimi zkušenostmi a poznáním účinků všech dostupných herbicidů se dostavily výraznější výsledky. Na plochách, kde byla křídlátka potlačena a zlikvidována, se v malém časovém odstupu však objevovala znova. Sítil všeobecný názor, že tento neodbytný vetřelec se vyhubit nedá.

Zkušenosti pracovníků, kteří v terénu sváděli neustálý boj s křídlátkou již popsány metodami, a také spolupráce s Botanickým ústavem AVČR, přinesly své plody. Předně, postupy zaměřené na mechanické nebo chemické ničení nadzemní biomasy v průběhu vegetačního období se prokázaly jako velmi pracné, ekonomicky náročné a co je podstatné – neúčinné.

Z pohledu biologa–fyziologa se postupovalo „proti proudu“, tedy upřesněno proti translokačnímu proudu živin.

Translokační proud v rostlinách transportuje živiny a zásobní látky podobně jako v lidském těle krev. Má však jednu zvláštnost, jednou dominantně proudí od kořenů k nadzemní části rostliny a jindy naopak, z nadzemních částí do kořenů. Využitím tohoto poznatku a jeho ověření při potlačování křídlatek vyvolalo výše uvedené vítězné zvolání pana Šrubaře.

Jak to funguje?

S nastupujícím podzimem, po odkvetení rostlin a vytvoření generativních rozmnožovacích částí – semen, plodů ap., rostliny stěhují zbylé asimiláty v podobě cukrů do pozemních zásobáren – kořenů. A právě tento směr proudění je vhodné využít k transportu herbicidů ulpěných na nadzemní biomase k tomu, aby se co největší množství této látky s asimiláty dostalo do zásobních orgánů – kořenů. Zde dochází jejich působením k narušení buněčných struktur, což má za následek odumření kořenového systému. Kořeny – „kotvíci a pumpující zařízení rostlin“, které v jarním období obnovují transport živin společně s „napumpovanou vodou“, je působením herbicidů v uplynulém roce zničeno. Důsledkem je, že rostlina již příštího jara nevyraší. Tento postup pan Šrubař nazval prostě – beskydský postup (BP).

Doporučení

Před 5-ti léty pracovníci ze ZO ČSOP Kunčice pod Ondřejníkem dospěli k poznání a v praxi ověřili, že bez vzrostlé, nepoškozené nadzemní části křídlatek (japonské, sachalinské i jejich křížence české) nelze kořenový systém totálně zničit.

Z tohoto poznání proto vyplývají určité zásady, které je nutno dodržet, aby likvidace křídlatek byla dokonalá.

1. V průběhu vegetace musíme porost chránit před poškozením (mechanickým), aby bylo možné za příznivého počasí herbicidem orosit celou rostlinu.
2. Chemický postřik provést po odkvětu rostlin v době ubývání měsíce, aby bylo možno využít nejintenzivnější zpětný proud asimilátů do kořenů.
3. Nespěchat s odstraňováním usychající biomasy, aby všechny herbicid byl dokonale odtransportován do kořenové soustavy.

Beskydský postup (BP)

Porosty křídlatek, ačkoli se to zdá paradoxní, chráníme před mechanickým poškozením od počátku vzrůstu nadzemních částí rostlin až do doby po odkvetení a vytvoření semen. Jakékoliv mechanické poškození – fragmentace biomasy, vykopávání kořenů nebo postřik herbicidem v období květen – srpen je nežádoucí a přímo škodlivé.

Fragmentací nadzemní částí rostlin nebo vykopáváním kořenů totiž dochází k dalšímu rozmnožování těchto odolných rostlin, a to vegetativním způsobem – řízků stvolů nebo úlomky kořenů. Tedy místo potlačování rostliny vlastně podporujeme její rozšiřování.

Orosením herbicidy ROUNDUP-BIAKTIV, ROUNDUP-FORTE, ROUNDUP-RAPID pouze dočasně narušíme růst biomasy rostliny, ale ta je schopna díky své odolnosti a zásobám živin v polykormonech opětovně – ještě v témže roce vyrašit. Navíc, protože nadzemní biomasa křídlatek není ještě dostatečně vzrostlá – porosty jsou mezernaté, a tak značná část aplikovaného herbicidu zasáhne holou zemi resp. žádoucí porosty keřů a bylin. Plýtvá se tak ekonomickými prostředky vynaloženými na mechanickou fragmentaci (kosení, mulčování) nebo náklady na herbicidní přípravky a jejich aplikaci. Efekt je takový, jak jej všichni známe –

■ Porosty křídlatek po obou březích VT Morávka

křídlatky rostou a šíří se dále a žádoucí vegetace nám vlivem ošetření herbicidem hyne. V období růstu je proto vhodné do porostů křídlatek nezasahovat. Po odkvetu – koncem září, v říjnu, kdy se již vytváří semena, přistoupíme k aplikaci herbicidů tak, aby nedošlo k mechanickému poškození rostlin. ROUNDUP-FORTE, ROUNDUP-RAPID postačí aplikovat v koncentraci do 5 % a ROUNDUP-BIAKTIV v koncentraci do 10 %. Vhodné je vystihnout dny, kdy ubývá měsíc, protože toto je období intenzivní translokace asimilátů do kořenů. Asi týden po aplikaci je vhodné provést revizi účinnosti orosení herbicidem, případně vynechaná místa ošetřit opětovně.

Prvním projevem účinku herbicidu je defoliace – intenzivní opad listů, což nám taky indikuje případná neošetřená místa v porostech křídlatek. Rostliny neodstraňujeme! – necháme je uschnout. Nástup zimy a s ní spojené mrazivé počasí pak dokončí naše dílo – křídlatky zlikviduje.

Co dále ?

Plochy zbavené vegetačního pokryvu, jsou jako každá uvolněná nika v ekosystému, náchylné na opětovnou sukcesi, a to zejména běžnými bylinnými nebo dřevitými plevely. V následujících letech takovým plochám ještě věnujeme pozornost, zda se ještě neobjeví rostliny křídlatek. Při jejich likvidaci postupujeme již popsaným způsobem, ale pouze bodově, což značně snižuje ekonomickou náročnost.

Je proto nutné, pokud máme zájem, plochy zbavené křídlatek opětovně ozelenit, neprodleně v následujícím vegetačním období oset trávou, nebo osázet odpovídající keřovou nebo stromovou vegetací.

Ing. Viktor Suchoň
Provozní odbor

Volně upraveno dle článku pana Miroslava Šrubaře ze ZO ČSOP Kunčice pod Ondřejníkem, originál článku publikován v periodiku: „veronica“, časopis pro ochranu přírody a krajiny, XX. ročník 2006, číslo 2

Velkoplošná tabule VD Morávka

V těchto dnech byla instalována v pořadí třetí velkoplošná tabule na vodním díle Morávka, která bude návštěvníky exkurzí a dnů otevřených dveří informovat o základních údajích přehrady. O tom, že je velkoplošná svědčí její parametry

7 × 2 m. První tabule tohoto typu byla instalována koncem roku 2004 na VD Šance a druhá koncem roku 2005 na VD Slezská Harta. Další vodní dílo, které si zaslouží pozornost v této oblasti v příštím roce bude přehrada Kružberk.

Řeka Opava v Krnově

Ještě v polovině 18. století měl hradbami obehnaný Krnov (Jägerndorf) charakter barokní pevnosti. Hradby chránily město na levém břehu řeky Opavy (Oppa Fluss) nejen před nepřáteli, ale i před většími povodněmi. Záplavami však určitě trpěla krnovská předměstí za hradbami a zejména Kostelec (Weisskirch), obec nad Krnovem. Už v té době byla řeka docela intenzivně využívána energeticky. Využívání vodní síly nám dokumentují označené jezy.

Za povšimnutí stojí také rybníční soustava na pravém břehu Opavy pod Cvilínem, která byla založena už v 16. století. Jak je však zřejmé, už ke konci 18. století nebyly rybníky zrovna v nejlepším stavu a větší část jejich plochy byla zanesená a porostlá rákosinami.

První vojenské mapování z poloviny 18. století zachycuje také výsledek rakousko-pruských válek, ve kterých Rakousko-Uherská monarchie r. 1742 ztratila území Dolního Slezska a toky Opavice (Gold Oppa Fluss nebo také Komeisebach) s Opavou se staly hraničními řekami.

Mapa o 100 let mladší zaznamenává již první znaky rozvíjející se průmyslové revoluce v 19. století, železnici (1872) a nově vedené hlavní silniční tahy, plošný nárůst zástavby, charakterizující obvykle hospodářský rozvoj území, však ještě na mapě nevidíme. S jakou předvídatelností je např. umístěno krnovské nádraží! Je obdivuhodné jak hospodář-

ští činitelé Rakousko-Uherského mocnářství, bezesporu i za přispění regionálních průmyslníků, dokázali podnítit rozvoj ekonomiky přednostní výstavbou dopravní infrastruktury.

Rozšiřování města po zbourání hradeb, jeho územní uspořádání s průmyslovými objekty v blízkosti řeky odkud byla odebírána voda a nakonec i neblahé povodňové zkušenosti, to byly důvody k regulování Opavy od zaústění Opavice po železniční most u nádraží už na konci 19. století. Tato korytová úprava (na současné fotografii) je svým stářím 105 let v podstatě technickou památkou. Starší v obdobném rozsahu zachovalou soustavou úpravu řeky v povodí Odry nenajdeme.

Rybníky, přes všeobecný úpadek rybníkářství, byly provozovány téměř až do konce 19. století. Pak i zde převážily zemědělské zájmy a rybníky zanikly. V 60 letech minulého století byl největší Horní rybník (Obere Teich) obnoven. S novým jménem Petrův rybník je nyní kmenovým rybníkem provozu účelového rybníčního hospodářství Povodí Odry (informace pro nedomácí čtenáře).

Zásadní rozhodnutí týkající se protipovodňové ochrany přijaté ve druhé polovině 19. století, regulovat v Krnově řeku Opavu, předstihlo svou dobu. Bez této regulace by město jen ztěžilo dosáhlo současné rozlohy. A to bez ohledu na dnes aktuální problém nízké kapacity mostů pro převedení vyšších povodní, eventuálně snahu o zvýšení stupně ochrany stavbou retenční nádrže Nové Heřminovy.

Olše v Karviné

Při pohledu na území mezi Olší a Stonávkou, jižně od města Fryštátu (Freistadt) – dnešní Karviné, jistě zaujme množství rybníčních ploch, které se zde v 18. století nacházely. Největší část této rybníční soustavy byla důmyslně napájena dlouhým náhonem (Loucká a Darkovská Mlýnka) od jezu na řece Olši ve Zpupné Lhotě pod Těšínem. Menší část ze Stonávky. Na Olši stál v té době také jez v Ráji (Roy). Od něho, stejně jako dnes, přitékala voda do rybníční soustavy Olšiny

pod Starým Městem (Alt Stadt), když ovšem před tím ještě otáčela vodními koly několika mlýnů.

Město Fryštát v té době bylo spíše jen větší vesnicí na kopci nad řekou a povodně se jeho obyvatel dotýkaly snad jen občasným zaplavením přístupových cest. Také zástavba řece blízkých vesnic, Louk (Lonkau), Darkova (Darkau) a Ráje (Roy) se nacházela mimo širokou říční nivu a mimo dosah častějších záplav. Říčka Stonávka v hlubokém zářezu, pomíneme-li odnos půdy erozí, rovněž asi nikoho příliš neznepokojovala.

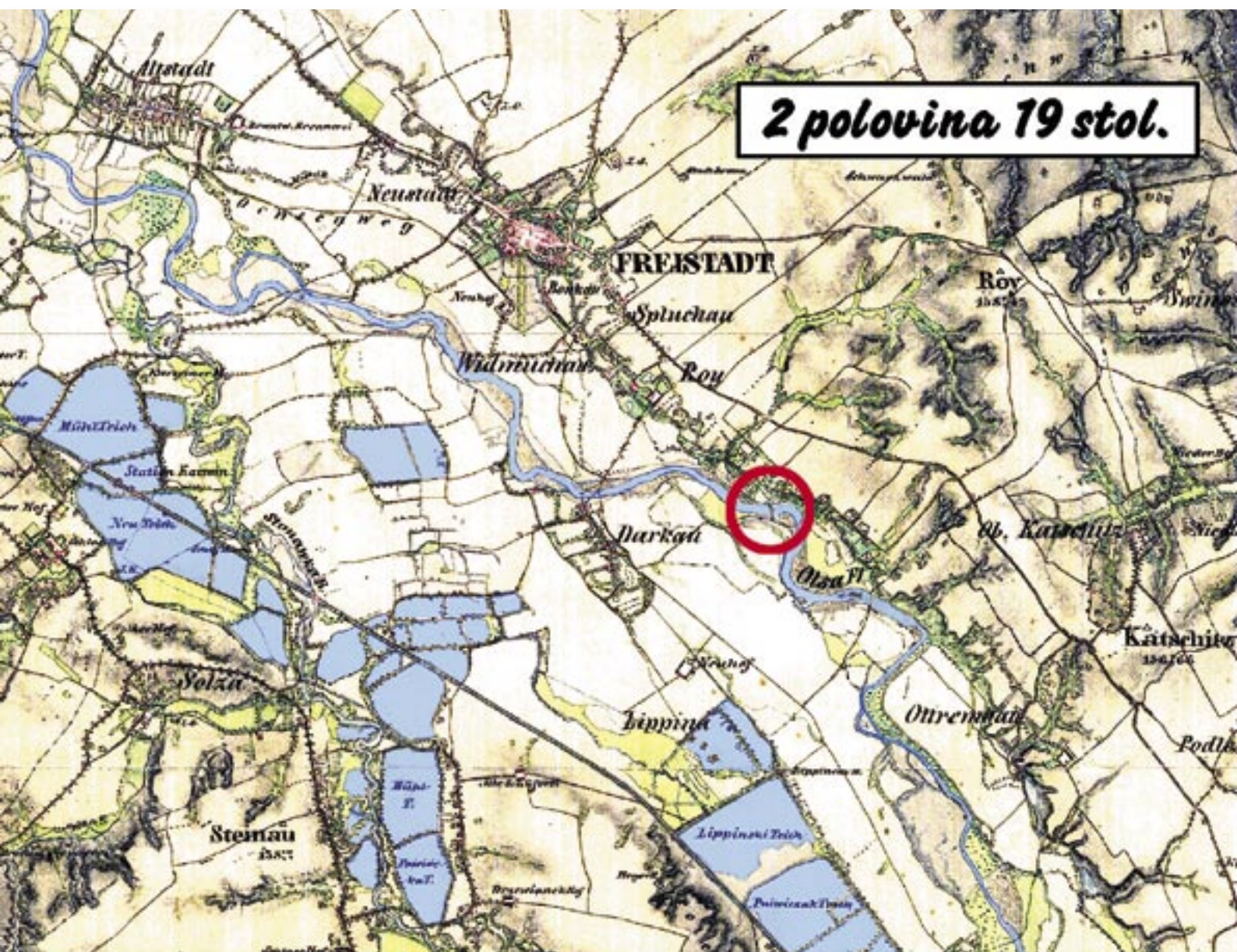
Uhlí, jehož těžba v průběhu 200 let přispěla k zásadní změně zdejší krajiny, bylo už sice na konci 18. století objeveno ale jeho dobývání teprve pozvolna začínalo, a tak žádnou šachtu na mapě ještě nenalezneme.

Průmyslová revoluce zasáhla do území jižně od Fryštátu zpočátku jen stavbou železnice z Bohumína do Těšína a na Slovensko. Dolování na šachtách hraběte Larisch-Möhnich (sídličního na zámcích v Solci a ve Fryštátě) se východně od Orlové přiblížilo zatím jen k Soleckému potoku (Solza) a ještě zdaleka se nedotýkalo řek Stonávky a Olše. Řeky protékaly stále svými přirozenými koryty a rybníky byly dále téměř všechny využívány, neboť ani zintenzivňování zemědělského hospodaření je dosud nezasáhlo. Tento stav v lokalitě znázorněné výřezem mapy z druhé poloviny 19. století trval v podstatě až do r. 1920.

Uspořádání Evropy po 1. světové válce a vznik Československé republiky, učinilo Olši od úrovně obce Ráj proti toku česko-polskou říční hranicí a vedlo vzápětí ke zvýšenému zájmu o stabilizaci hraniční čáry vedené řekou regulačními

opatřeními. Obdobně jak tomu bylo již dříve na jejím dolním toku na hranicích s Pruskem (Německem). Spolu s úpravami hraničních částí řeky se v meziválečném období prosadily regulace i v mezilehlém čs. úseku Olše. Zde především z důvodů protierozní a protipovodňové ochrany. Když se po 2. světové válce důlní těžební kapacity posunuly až do účinné vzdálenosti k Olši, intenzita prací na úpravách jejího koryta se zvýšila. Na současném fotosnímku tak nalézáme řeku již v poloze po úpravách z 60 a 70 let 20. století, které byly vyvolány jednak přímým poddolováním koryta a jednak poddolováním levobřežního území. Zahlázení důlních škod na povrchu si vyžádalo přeložení významných komunikací (železnice) a úpravy odtokového režimu. Zčásti nebo úplně zanikly obce Louky a Darkov a osada Lipiny na levém břehu Olše, koryto řeky bylo postupně regulováno a rybníky se změnily v soustavu nádrží pro ukládání uhelných kalů. Dnes je linie řeky Olše pomyslnou hranicí aktivní těžby. Po ukončení důlní činnosti a po následné rekultivaci terénu získá území postižené poddolováním novou tvář.

Ing. Otto Brösch

Rybné hospodářství VD Morávka

Vodárenská nádrž Morávka je z rybářského pohledu ojedinelou na území České Republiky. Většina nádrží si po napuštění udrží charakter lososovité obsádky pouze několik let (cca 5 let).

Poté zde převládne štika a jiné dravé druhy, které lososovité ryby postupně vytlačí. Na Morávce se daří udržet lososovitý charakter obsádky díky intenzivnímu vysazování těchto ryb a taky proto, že se zde díky poloze nádrže a charakteru území v jejích povodí nedostávají s přítokovou vodou nežádoucí druhy ryb. Již samotný tento fakt nabízí myšlenku využít tuto nádrž jako ideální zdroj generačních ryb pstruha potočního a lipana podhorního.

V letošním roce, po dlouhé době příprav a zvažování nejlepší varianty, započal náš podnik se stavbou rybochovného zařízení pod VN Morávka. Zařízení je určeno především k chovu pstruha potočního a lipana podhorního. Tyto ryby zde budou vytírány, v líhni budou uloženy v líhňářských aparátech jejich jikry a poté v laminátových nádržích odkrmován plůdek. Když malé rybky dosáhnou velikosti cca 4 cm, přemístí se ven do soustavy přírodních rybníčků, kde budou odchovávány do stáří jednoho roku. Takto odchované násady budou použity pro zpětné zarybnění nádrže a její přebytky se nabídnou k prodeji. Vzhledem k tomu, že v posledních letech je v České Republice nedostatek násad těchto druhů, očekáváme proto velký zájem. V přírodních rybníčcích chceme také odchovávat generační ryby výše uvedených druhů, to abychom zabránili výkyvům v produkci násad. V současné době jsme totiž odkázáni na jikry získané z volně žijících ryb v nádrži, které ovšem není vždy snadné odlovit a v požadované době vytříit. Je to ovlivněno hlavně množstvím vody přitékající do nádrže, protože tyto ryby se odlovují na jejich přítocích. Na jaře nám odlov komplikuje velká voda z tajícího sněhu a na podzim zase bývá vody málo a ryby nemohou z nádrže vytahovat ke tření.

Postavením tohoto nového rybochovného objektu se náš podnik drží neustále na špičce mezi chovateli v České Republice a my jako rybáři uděláme vše proto, aby tomu tak bylo i nadále.

Tomáš Marek
rybné hospodářství VD Žermanice

24.–27. 8. 2006, Hradec Králové

Soutok Labe s Orlicí a nevelké návrší zvedající se 20 m nad soutokem obou řek, to byly hlavní fenomény, které daly vzniknout osídlení již v prehistorické době.

Obě řeky vytvářely v nížině kolem návrší typickou říční deltu. Voda Labe a Orlice obtékající návrší zaplavovala při zvýšených průtocích široké okolí, protékala řadou hlavních a vedlejších ramen s četnými meandry, slepými rameny a mokřinami, z nichž některá v létě vysychala. Rozdělení obou toků na ramena usnadňovalo jejich přebrodění a tím kontakt s okolím. Rozsáhlé mokřiny na severu návrší a pravidelné záplavy celé jižní oblasti naopak vytvářely přirozenou ochranu sídliště před útočníky. To byly příznivé podmínky pro založení trvalého osídlení. Hradiště, od 13. století město, obklopovala řada předměstí rozkládajících se mezi říčními rameny. Město Hradec nad Labem (později nazývané Hradec Králové) vzkvétalo a řemeslu se zde dařilo. Nejstaršími královehradeckými říčními stavbami byly jezy, které vzdouvaly vody na mlýny, valchy, brusírnu (šlejífirnu), pilu, do barvíren, jircháren a koželuzny. Koncem 15. století lze v Hradci Králové doložit více než 15 mlýnů s koly na spodní vodu. Po vydání tzv. vodocestního zákona v roce 1901 bylo Labe od Mělníka až do Jaroměře určeno ke splavnění. Stavební práce na Labi proběhly v letech 1907–1911 a na Orlici v letech 1909–1913. Úpravy obou řek byly vedeny v původním korytě mezi bývalými pevnostními zdmi. Pro budoucí lodní provoz byly všechny nové mosty na Labi v obvodu města postaveny bez středových pilířů s dostatečnou podjezdnou výškou a vystavěno oboustranné překladiště zboží.

Na letošní jubilejní XXX. ročník vodohospodářských sportovních her byli účastníci pozváni do Hradce Králové, sídelního místa organizátora her, státního podniku Povodí Labe. Hry se uskutečnily pod záštitou primátora města Ing. Otakara Divíška.

Zahájení her na fotbalovém stadionu („u lízátek“), se díky vytrvalému dešti moc nevydařilo, ačkoliv pořadatelé připravili i ohňostroj, ale další průběh již byl v režii sluníčka, dobré nálady a hlavně kvalitních výkonů reprezentantů našeho podniku.

„Sedmnáct“ vodohospodářských organizací přijelo bojovat o medaile v tradičních sportech: malá kopaná, odbíjená ženy, odbíjená muži, tenis, stolní tenis ženy, stolní tenis muži, duatlon ženy a duatlon muži. Duatlon se skládal z kanoistiky na řece Orlici v délce 400 – 500 m a štafetového běhu pro ženy 3 × 1000 m, pro muže 3 × 1500 m.

Celkové pořadí družstev										
Název družstva	malá kopaná	volejbal ženy	volejbal muži	stolní tenis ženy	stolní tenis muži	tenis	duatlon ženy	duatlon muži	součet bodů	pořadí
Vodovody a kanalizace Jižní Čechy a.s.	19	13	15	11	18	17	3	11	107	1
Povodí Labe, státní podnik	17	15	11	8	14	3	12	12	92	2
Svč. vodovody a kanalizace a.s. Teplice	9	12	9	6	16	12	17	9	90	3
Pražské vodovody a kanalizace, a.s.	13	7	8	7	11	13	6	13	78	4
Šumperská provozní vodohosp. Spol. a.s.	12	10	5	5	10	15	4	10	71	5
Český hydrometeorologický ústav	14	2	6	13	5	5	5	18	68	6
Povodí Odry, státní podnik	15	11	4	10	6	9	8	5	68	7
Povodí Vltavy, státní podnik	6	17	7	9	1	0	13	14	67	8
Povodí Ohře, státní podnik	3	9	10	15	8	4	7	1	57	9
Ministerstvo životního prostředí Česká inspekce životního prostředí	10	8	3	0	12	1	15	4	53	10
Povodí Moravy, s.p.	11	4	1	3	7	11	9	2	48	11
Vodárny a kanalizace Karlovy Vary a.s.	1	3	13	4	9	8	2	7	47	12
Vodní díla – TBD a.s.	5	0	0	0	3	10	10	16	44	13
Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s.	7	1	0	1	4	7	11	8	39	14
Vodárenská akciová společnost a.s.	8	5	0	0	13	6	0	6	38	15
Výzkumný ústav vodohosp. T. G. Masaryka	2	6	0	2	2	2	1	3	18	16
Brněnské vodárny a kanalizace	4	0	2	0	0	0	0	0	6	17

Všichni reprezentanti našeho podniku bojovali a výsledkem je sedmé místo v rámci všech účastníků a 2. místo mezi podniky Povodí.

Zasloužili se o to zejména:

fotbalisté – 3. místo

stolní tenistky (Mgr. Radka Tomaňová a Jitka Halfarová) – 4. místo

volejbal ženy – 5. místo

tenisté (Mgr. Petr Prešer, Petr Zich, Ing. Petr Janíček) – 7. místo

Podíl na letošním úspěchu však mají všichni sportovci, kteří se zúčastnili.

Na závěrečném večírku předal ředitel her Ing. Jiří Kremsa ředitelce školy pro děti s více vadami – oddělení pracovní terapie a chráněné díly pro mládež a dospělé, chráněné bydlení – DANETA – šek z výtěžku prodeje drobných suvenýrů vyrobených v tomto centru.

„Děkuji všem sportovcům za výbornou reprezentaci našeho podniku a skvělé sedmé místo na XXX. sportovních hrách pořádaných v Hradci Králové.“

Ing. Pavel Schneider
generální ředitel

Zbyněk Tučný
vedoucí výpravy

■ foto: Hradecké noviny

Jeseníky čekají na Vás

Navštivte Jeseníky, budete dýchat čerstvý vzduch, jeden z nejčistších v republice, můžete odpočívat nebo se věnovat řadě sportů v krásné horské přírodě. Milovníky přírody, vyznavače turistiky a sportů zvou Jeseníky k návštěvě v každém ročním období.

Typickým znakem Jeseníků je horská hradba o průměrné nadmořské výšce 1350 m, které dominují na východě Praděd a na západě Králický Sněžník. Z této hradby vybíhají Rychlebské hory, Medvědská hornatina (pásmo Orlíka) a četné rozsochy a hřebeny. Vyznačují se úzkými hřbetnicemi spadajícími prudce do hlubokých koryt horských říček. Krajinu podhůří tvoří mnohotvárná údolí postupně do kopcovité pahorkatiny. Zimní sněhové podmínky Jeseníků jsou jedny z nejlepších v Česku. Mnohdy zůstává souvislá sněhová pokrývka ve vrcholových částech hřebenů až do přelomu května a června. Jeseníky nabízejí ideální podmínky jak pro vyznavače sjezdového lyžování, kteří zde naleznou sjezdové tratě všech obtížností, tak i pro příznivce běžeckého lyžování, na které čekají stovky kilometrů strojně upravovaných běžeckých tras. Stále se vylepšující nabídka lyžařských středisek vybavovaných novými moderními vleky a lanovkami, umělým zasněžováním a kompletním návazným servisem pro návštěvníky směle konkuruje zavedenějším a známějším střediskům např. v Krkonoších a mnohdy je předčí. Samozřejmě jsou příznivější ceny.

Jedno z největších středisek sjezdového lyžování je Červenohorské sedlo, Malá Morávka a lyžařský komplex Ramzová – Ostružná – Petříkov – Branná a v neposlední řadě také „Moravský ledovec“ Praděd – Ovčárna, lokalita s nejdéle trvající souvislou sněhovou pokrývkou v Česku. Na Ramzové je i první sedačková lanovka v Jeseníkách vedoucí k chatě Šerák v nadmořské výšce 1351 m, kde celková délka sjezdov-

ky dosahuje 3000 m. Nejvyhledávanější běžeckou trasou je Jesenická magistrála vedoucí právě z Ramzové přes Šerák (1351m), Keprník (1423m), Červenohorské sedlo, chaty Švýcárna a Ovčárna přes jižní hřeben na silniční sedlo Skřítek. Pro méně náročné jsou udržovány např. trasy z Petříkova na chatu Paprsek a Králický Sněžník, trasy z Rejvízu přes pásmo Orlíka nebo stopy mezi Vrbnem pod Pradědem a Karlovou Studánkou. Určitě bychom našli ještě spoustu nádherných míst pro tento krásný sport. Zima však už konečně předala svou vládu jaru, a tak se spíše zaměříme na pěší turistiku.

Mezi turisticky nejvyhledávanější patří hlavní hřebenovka Jeseníků s nejvyšším vrcholem Praděd (1492 m), hřeben Keprníku (1423 m) nebo výlety do oblasti Králického Sněžníku. Vrcholové partie hřebenů se návštěvníkům odmění nádhernými kruhovými rozhledy.

Oblíbeným cílem návštěvníků je i botanický klenot Jeseníků, Velká kotlina, kde některé horské květiny jsou díky specifickému místnímu klimatu přímo unikátní.

V Rychlebských horách jsou vyhledávané krasové jeskyně Na Pomezí nebo jeskyně Na Špičáku u obce Písečná, které jsou přístupné i imobilním občanům na vozíčku. Objev jeskynních útvarů Jeseníků souvisí s dobýváním vápence a některé z nich patří k nejstarším jeskyním u nás.

Dalším unikátem je hojně navštěvované Velké Mechové jezírko na Rejvízu s naučnou stezkou nebo hornický skanzen Zlatorudné mlýny u městečka Zlaté Hory, kde se ocitnete ve středověké době, kdy byly Jeseníky vyhlášeny těžbou zlata a dalších drahých kovů. Sami si zde také můžete rýžování zlata vyzkoušet.

pokračování příště

časopis 100+1, text: Alena Hejhalová

Už jste navštívili Penzion Povodí

Krásy této oblasti mohla se svým manželem vychutnat také vítězka hlavní ceny vánoční tomboly na společenském setkání pracovníků Povodí Odry v Atomu paní Dagmar Pohlová. Se svým manželem navštívila náš Penzion Povodí v termínu, který si sama vybrala. Po příjezdu z dovolené paní Pohlová konstatovala, že jak po stránce vybavenosti penzionu, tak po stránce služeb byli s manželem nadšeni a velmi spokojeni. Byla to bezstarostná dovolená v krásném prostředí mezi pohostinnými lidmi.

Doporučujeme, navštivte naše rekreační zařízení v Domašově budete mile překvapeni.

Domašov 289, 709 85 Bělá pod Pradědem

Potřebné informace Vám poskytne náš personální odbor 596 657 311 p. Davidová

Naučná stezka Prameny Morávky

V sobotu 24. 6. 2006 v 9.00 hod se uskutečnilo na parkovišti Na Lipovém slavnostní otevření naučné stezky „Prameny Morávky“.

Na této zastávce je také umístěn první z devíti informačních panelů na 13 kilometrové tuře až pod pramen Morávky nedaleko Bílého Kříže. Na slavnostní pomyslné přestřižení pásky byli přizváni zástupci širokého spektra partnerů, kteří se finančně a organizačně podíleli na její přípravě a vybudování a samozřejmě široká veřejnost. Kromě hlavního sponzora Plzeňského Prazdroje a. s. reprezentovaného na severní Moravě především pivovarem Radegast to jsou rovněž Povodí Odry, Lesy České republiky, Správa Chráněné krajinné oblasti Beskydy, Klub českých turistů a obec Morávka, která celou akci iniciovala a koordinovala. Za státní podnik Povodí Odry promluvil Obchodní a personální ředitel Ing. Čestmír Vlček.

Stezka se skládá z devíti zastavení, kde jsou umístěny jednotlivé informační panely 1. Naučná stezka Prameny Morávky, 2. Historie výstavby přehrady a zatopeného území, 3. Povodí řeky Morávky, 4. Voda z Morávky – základ výroby piva Radegast, 5. Historie školství na Morávce, 6. Chráněná krajinná oblast Beskydy, 7. Historie turistiky na Morávce, 8. Z historie beskydských lesů, 9. Pramen a řeka Morávka. Na náplni tří panelů (č. 2., 3. a 9.) se také podílel za Povodí Odry Ing. Jiří Maníček.

Přejeme všem, kteří se vydají po trase této naučné stezky nejen hezké počasí, ale také příjemný sportovní zážitek.

Šárka Vlčková
vedoucí TOR

Pracovní jubilea zaměstnanců v roce 2006 - III. čtvrtletí

5 let

KUČERA PETR, ING.	správa podniku, Ostrava	ekonomický ředitel
ŠEVČÍK ZDENĚK, MGR.	právní odbor, Ostrava	vedoucí právního odboru
ŠIMEČEK BORIS, ING.	finanční odbor, Ostrava	vedoucí odboru finančního
BICEK PETR	VHP Ostrava	hrázný - jezny
HANUSEK JIŘÍ	odbor VH dispečinku, Ostrava	provozní zámečnick
ŠEBESTA TOMÁŠ	VHP Ostrava	vodohosp.dělník

10 let

KVAPILOVÁ TAĀANA	VHP Skotnice	úsekový technik
ROZSYPALOVÁ HANA	VHP VD - VD Slezská Harta	hrázný - jezny
BIKSADSKÝ JIŘÍ, ING.	odbor VH koncepcí a inf., Ostrava	ved.odd. odtokových poměrů
NOGOL JOSEF	VHP VD - VD Žermanice	hrázný - jezny
MAREK TOMÁŠ	VHP Rybné hospodářství	úsekový technik
NOVOTNÁ KVĚTOSLAVA, ING.	odbor VH laboratoří, Ostrava	chemik
GAJDZICA MARTIN	VHP Český Těšín	vodohospodářský dělník

15 let

SKOKAN TOMÁŠ, ING.	provozní odbor, Ostrava	vedoucí provozního odboru
KONEČNÝ LUKÁŠ	VHP Jeseník	úsekový technik
PIATKE JAN	VHP Opava	vodohospodářský dělník
KOPKA IVO	VHP Krnov	vodohospodářský dělník
TIHONOVÁ ANNA	odbor VH koncepcí a inf., Ostrava	sekretářka

20 let

JANÍČEK PETR, ING.	ekonomický úsek, Frýdek-Místek	vedoucí ekonomického úseku
MRAVEC PAVOL, ING.	odbor projekce, Ostrava	projektant
NEUVIRTOVÁ JARMILA	odbor VH laboratoří, Ostrava	evident
VÁLKOVÁ KAMILA	technický úsek, Opava	investiční referent
KRKAVCOVÁ MARIE, ING.	ekonomický úsek, Opava	vedoucí ekonomického úsek
TKÁČ JIŘÍ, ING.	správa závodu, Opava	ředitel závodu

25 let

BENDOVI ŠÁRKA	ekonomický úsek, Frýdek-Místek	všeobecná účetní
---------------	--------------------------------	------------------

30 let

LOSÍKOVÁ JANA	odbor ekonomických inf., Ostrava	ved.odd.prov. a maj.účetnictví
---------------	----------------------------------	--------------------------------

35 let

SKALKOVÁ ZDEŇKA	VHP Frýdek-Místek	evident
-----------------	-------------------	---------

Životní jubilea zaměstnanců

50, 55, 60, 65, 70 let

BENEŠ JAROSLAV	VHP Opava	vodohospodářský dělník
CARBOL ZDENĚK	doprava a mechanizace Opava	strojník pracovních strojů
DOŠLOVÁ URSZULA ANNA	správa závodu Opava	uklízeč
DUDEK JOSEF	VHP VD - VD Šance	provozní elektrikář
DUŽÍ VLADIMÍR	VHP Frýdek-Místek	vodohospodářský dělník
HORÁČKOVÁ HELENA	odbor hospodářská správa, Ostrava	uklízeč
IŠTVÁNEK MILAN	VHP Opava	vodohospodářský dělník
KOCOUREK MIROSLAV	VHP VD - VD Slezská Harta	vodohospodářský dělník
KOTEK KAREL	VHP Ostrava	vodohospodářský dělník
URBAN ST. MIROSLAV	VHP Opava	vodohospodářský dělník
VOJTKOVÁ LUDMILA	odbor projekce, Ostrava	projektant
ŽŮRKOVÁ JIŘINA	správa závodu, Opava	sekretářka

Životní jubilea důchodců

POPOVIČOVÁ ALŽBĚTA	VHP VD - VD Olešná	
VESELÁ MARIE	VHP VD - VD Žermanice	
NĚMCOVÁ MIROSLAVA	odbor VH laboratoří, Ostrava	
MEDELSKÝ ALFRĚD ING.	provozní odbor, Ostrava	
ZDRÁHAL ZDENĚK ING.	provozní odbor, Ostrava	
KAMRLA LUDVÍK	referát bezpečnosti ochrany a kontroly, Ostrava	
HOUDKOVÁ ZDEŇKA	finanční odbor, Ostrava	

Vydává: Povodí Odry, státní podnik, Varenská 49, Ostrava, tel.: +420 596 657 298